

ČESKÁ ASTRONOMICKÁ SPOLEČNOST

sekretariát: Astronomický ústav AV ČR, Boční II / 1401a, 141 31 Praha 4, tel. 267 103 040, info@astro.cz

Tiskové prohlášení České astronomické společnosti číslo 66 z 11. 10. 2004

Cena Littera astronomica za rok 2004

Česká astronomická společnost ocenila cenou Littera astronomica za rok 2004 popularizátora astronomie a měsíčního kartografa Ing. Antonína Rükla z Hvězdárny a planetária hl. m. Prahy. Slavnostní předání ceny proběhne v pátek 15. října 2004 od 16:00 ve Velkém sále budovy Staré radnice na Havlíčkově náměstí v Havlíčkově Brodě. Laureát při této příležitosti přednese přednášku na téma „Tři pohledy na Měsíc – o měsíčním povrchu, jeho historii a mapování“. Předání ceny i přednáška jsou přístupné veřejnosti.

Cena Littera astronomica České astronomické společnosti je určena k ocenění osobnosti, která svým literárním dílem významně přispěla k popularizaci astronomie u nás. Littera astronomica byla poprvé udělena v roce 2002 a jejími držiteli se dosud stali Doc. Josip Kleczek z Astronomického ústavu AV ČR a Dr. Jiří Grygar z Fyzikálního ústavu AV ČR. Cenu dotuje knihkupectví Kanzelsberger, a.s.

Laureát převezme cenu z rukou knihkupce Jana Kanzelsbergera, spisovatelky a ředitelky Podzimního trhu v Havlíčkově Brodě PhDr. Markéty Hejkalové a astronoma Dr. Petra Pravce.

Ing. Antonín Růkl se narodil v roce 1932 v Praze. Je absolventem Fakulty geodézie a kartografie na ČVUT v Praze. Díky své pílì a pracovitosti se stal světově uznávaným specialistou v oboru mapování měsíčního povrchu. Mezi prvními použil snímky ze satelitů, poprvé v roce 1964 po přistání sondy Ranger 7. Vypracoval podrobnou mapu Měsíce pro velký zahraniční atlas Měsíce (spolupráce s prof. Zdeňkem Kopallem). Jako první zpracoval Měsíc ze všech pohledů. Jeho práce se vždy vyznačovala precizní technikou. Dále zpracoval mapu Měsíce po přistání Apolla 11 a v roce 1999 už s využitím počítačové techniky novou velkou mapu Měsíce. Vypracoval několik map noční oblohy: Nástěnná severní a jižní obloha, mapy oblohy ve školních atlasech, Velká otočná mapa a několik variant malých otočných map oblohy.

Byl předsedou měsíční sekce České astronomické společnosti a patří mezi naše přední popularizátory astronomie. Přednášel na mnoha odborných seminářích jak u nás, tak v zahraničí.

Je autorem řady astronomických titulů, které byly přeloženy do mnoha světových jazyků včetně japonštiny. Za zmínku stojí především jeho poslední kniha Pohledy do vesmíru (2003, 1. vydání, formát A4, 192 stran, Aventinum), která čtenáře velice poutavým způsobem seznamuje s vesmírem. Kniha působí značně příjemným dojmem a je zpracována s pověstnou Růklovou precizností. V těchto dnech právě vychází nová mapa Měsíce (2004, 1. vydání, Hvězdárna a planetárium hl. m. Prahy).

Ing. Antonín Růkl je čerstvým nositelem ceny Bruno H. Bürgela, kterou mu letos udělila astronomická společnost německy mluvících zemí Astronomische Gesellschaft za popularizaci astronomie v německém jazyce.

Udělení ceny bude předbítat (15.10. od 16:00 ve Velkém sále Staré radnice v Havlíčkově Brodě) slavnostní předání **osvědčení České astronomické společnosti o pojmenování planety po Alexandrijské knihovně**. Osvědčení předá prezident Českého centra PEN klubu Jiří Stránský spolu s objevitelem planety Dr. Petrem Pravcem z Astronomického ústavu Akademie věd ČR a převezme je velvyslanec Arabské republiky Egypt. Planety jsou malá tělesa sluneční soustavy, pohybující se kolem Slunce po eliptických drahách, u kterých má jejich objevitel právo navrhnout jejich pojmenování. To je pak potvrzeno Mezinárodní astronomickou unií.

14. Podzimní knižní trh se koná ve dnech 15. - 16. října 2004 v Kulturním domě Ostrov v Havlíčkově Brodě. Podrobnosti o 14. Podzimním knižním trhu naleznete na <http://www.hejkal.cz/trh/>.

Stánek České astronomické společnosti zve návštěvníky nejen k nákupu astronomických pomůcek a knih o astronomii, ale také k projekci, diskusím o vesmíru a losování o výukový CD-Rom autorů Pokorný - Grygar. Program 14. Podzimního knižního trhu obsahuje např. i následující akce – Národní seminář knihovníků o akvizici, seminář o moderních trendech v polygrafii, literární konferenci Křesťanská univerzita Josefa Floriana, předání ceny města Havlíčkova Brodu za nejkrásnější knihy a Nadace Český literární fond zde udělí výroční novinářskou cenu Karla Havlíčka Borovského.

Astronomický výběr z programu:

Pátek 15. 10. 2004

- 13.30 – 15:00 Autogramiáda Antonína Růkla (stánek České astronomické společnosti).
- 16:00 Slavnostní předání osvědčení České astronomické společnosti o pojmenování planety Alexandrijská knihovna (sál Staré radnice na Havlíčkově náměstí).
- 16:15 Slavnostní předání ceny Littera Astronomica za literaturu věnovanou astronomii - 3. ročník (sál Staré radnice na Havlíčkově náměstí).
- 16:30 přednáška Antonína Růkla „Tři pohledy na Měsíc – o měsíčním povrchu, jeho historii a mapování“ (sál Staré radnice na Havlíčkově náměstí).

Kromě České astronomické společnosti se na prezentaci v rámci letošního knižního trhu v Havlíčkově Brodě podílí Hvězdárna Valašské Meziříčí, Nakladatelství Aldebaran a knihkupectví Kanzelsberger, a.s..

Pavel Suchan

tiskový tajemník České astronomické společnosti

Česká astronomická společnost (ČAS) vydává od května 1998 tisková prohlášení o aktuálních astronomických událostech a událostech s astronomií souvisejících. Archiv tiskových prohlášení lze najít na Internetu na adrese <http://www.astro.cz/cas/tisk.htm>. S technickými a organizačními záležitostmi ohledně tiskových prohlášení se obraťte na tiskového tajemníka ČAS Pavla Suchana na adrese Astronomický ústav AV ČR, Boční II /1401a, 141 31 Praha 4, tel.: 267 103 040, fax: 272 769 023, e-mail: suchan@astro.cz.
